

Vertelling: 1 Samuel 1

Ergens in de bergen woont een man.

Elkana.

Elkana is een familieman.

Hij heeft een stamboom

Hij is de zoon van de zoon van de zoon van de zoon van...

Nou ja, hij gaat dus ver terug.

Dit is dan ook een oud verhaal.

Elkana heeft zelf ook kinderen.

Zijn familie gaat ook verder.

En er is dus ook een vrouw.

Of eigenlijk twee vrouwen.

Zo ging dat toen.

Hoe dan ook, de stamboom van Elkana groeit door.

Zijn vrouwen heten Hanna en Penninna.

Hanna betekent "genade".

Peninna betekent "parel".

Mooie namen.

Ze klinken gelukkig.

Maar schijn bedriegt.

Zo gelukkig zijn Hanna en Pennina niet.

Hanna is ongelukkig, omdat zij geen kinderen heeft.

In die tijd was dat erg voor een vrouw.

In onze tijd soms ook – als je graag kinderen wilt en ze niet krijgt.

Maar in onze tijd kun je als vrouw iets anders willen.

En je kunt je leven op je eigen manier leven.

Maar toen was moeder worden dé manier voor een vrouw om een plek te krijgen.

En Hanna heeft dus geen kinderen.

Zij is wel verbonden met de stamboom van Elkana,

maar aan haar tak groeien geen vruchten,

haar tak stopt, loopt niet uit.

De familielijn breekt bij haar af.

En daarom is Hanna ongelukkig.

Penninna heeft wel kinderen.

Dus dat is haar probleem niet.

Haar ongeluk is dit: Elkana houdt meer van Hanna dan van haar.

Hoe ze dat weet?

Elk jaar gaat de hele familie naar de tempel in Silo
om God te danken voor alle goede dingen.
Elkana brengt dan een offer en de hele familie eet met elkaar.
Elkana is dan de man die het vlees snijdt en uitdeelt.
O, en Penninna krijgt haar deel.
En haar kinderen ook.
Maar Elkana geeft het lekkerste vlees altijd aan Hanna.
Elk jaar.
Ook dit jaar weer.
'Omdat ie van haar meer houdt dan van mij!'
Penninna ziet het, ze voelt het, ze merkt het.
Haar kinderen zien het, iedereen ziet het.
'Terwijl die Hanna geen eens kinderen heeft.
Ze is de dorre tak van de familie!'

En dan gebeurt wat er zo vaak gebeurt als mensen zich tekort gedaan voelen.
Ze reageren het af.
Op degene die in hun ogen wordt bevoordeeld.
Ook al kan die ander daar niets aan doen.
Penninna begint Hanna te pesten, te treiteren, te sarren.
Juist bij het jaarlijkse feestmaal.
De gezelligheid is ver te zoeken.
Penninna's ongeluk verandert haar van parel in kwelgeest:
'Ik ben lekker moeder. Jij niet.
Stop jij je buik maar vol met vlees,
in mijn buik groeien Elkana's kinderen.'

Niet heel aardig.
Hanna moet er van huilen.
Ze is zo verdrietig, dat ze haar eten laat staan.

Dat ziet Elkana,
Of ie het pesten van Penninna merkt, weet ik niet.
Pesten gaat vaak ongemerkt, onderhuids, venijnig.
Elkana probeert Hanna te troosten.
'Ik hou van je.
Dat is toch belangrijker dan kinderen.'

Hij bedoelt het goed, Elkana, maar het helpt niet.
Misschien had hij moeten zeggen:
'Ik vind het ook jammer dat we samen geen kinderen hebben.'
Dan hadden ze zowel hun liefde als hun gemis kunnen delen.
Maar zo gevoelig is Elkana blijkbaar niet.

Na het eten weet Hanna niet waar ze het zoeken moet.
Ze is zo verdrietig.
Zo alleen.
Ze loopt naar de tempel.
Bij de ingang zit Eli de priester op zijn bankje.
Hanna is in tranen.
Ze bidt tot God.
Ze gooit al haar verdriet eruit.
'God, U bent toch de Allerhoogste,
Bent u mij, Hanna, vergeten?
Ik heet "genade", maar ik voel me zo ellendig.
Ik wil zo graag een kind.
Geef mij uw genade, schenk mij een zoon.
Als u dat doet wordt hij een bijzonder kind.
Een kind van U, een kind voor U.
U bent de Levende, schenk mij nieuw leven.
Ik beloof: ik geef hem aan u terug.
Hij zal u dienen.'

Eli, de priester, kijkt naar Hanna.
Hij ziet haar lippen bewegen, maar hij hoort niets.
En ze gaat maar door met mummelen.
Zou ze dronken zijn?
Ze is in elk geval in de war.
Dat kan niet, hoor.
Het moet hier wel een beetje netjes blijven.
'He, jij daar, schiet eens op.
Ga je roes maar ergens anders uitslapen.'

Hanna blijft beleefd:
'U vergist zich.
Ik ben niet dronken.
Ik ben niet slecht.
Ik ben verdrietig.
En daarom bid ik.'

'O, ga dan in vrede.
Ik hoop dat je krijgt wat je vraagt.'
Eli vraagt niet eens waarom Hanna verdrietig is.
Niet echt belangstellend.
Een beetje pastor zou op zijn minst een praatje maken.
Eli niet.
Als het maar rustig blijft, is het hem best.

Toch is Hanna opgelucht.
Er is iets opgeklaard in haar.
Ze bedankt Eli vriendelijk en gaat naar huis.
Er straalt hoop van haar gezicht.
Ze heeft weer eetlust.
En zin om te vrijen met Elkana.
Dat doen ze en Hanna wordt zwanger.
Wat ze niet meer had verwacht, wordt werkelijkheid.
Er is een kind op komst.
En daarmee hoop op de toekomst.
Hanna staat bol van verwachting.

Soms vraag ik me af:
En Penninna?
Hoe kijkt zij naar de bolle buik van Hanna?
Als je iemand wegpest, is de terugweg pijnlijk.
Als je verdriet niet wilt delen, wordt vreugde delen ook moeilijk.
En hoe kijkt Hanna naar Penninna?
Als de pestkop wordt ontmaskerd, ligt leedvermaak op de loer.

Negen maanden krijgt Hanna een zoon: Samuel.
Dat betekent: ik heb hem aan de Heer gevraagd.

En dus van de Heer gekregen.
Zo beleeft Hanna het.
En ze weet wat ze heeft beloofd.
'Ik geef hem aan u terug.
Hij zal u dienen.'

Het kost Hanna moeite om haar kind weer los te laten.
Logisch.
Ze geeft hem zolang mogelijk de borst.
Daarna zal ze hem naar de tempel brengen.

Als het zover is – Samuel is een jaar of vijf – gaat Hanna met Elkana naar Silo.
En met Samuel.
Ze stelt haar kind voor aan Eli, de priester.
'Dit is mijn zoon.
Het kind waarom ik heb gebeden.
U dacht nog dat ik dronken was.
Toen kwam ik hier met mijn verdriet.

Het duurt even, maar er gaat een lampje branden bij Eli.

O ja, die vrouw, die mummelde.
Was die verdrietig? Kan wel.
Heb ik iets gezegd? Blijkbaar.

Jazeker, zegt Hanna, u zei: ga in vrede.

Ja, mompelt Eli, dat zeggen priesters.

En nu kom ik in vrede, zegt Hanna hardop.
En ik ben gekomen om hem aan de Heer op te dragen.

Natuurlijk er is verdriet – dit is een moeilijk afscheid.
Maar Hanna kijkt verder dan zichzelf en haar zoon.
Zij ziet in Samuel de hoop voor de toekomst.
Daarom bidt Hanna opnieuw.
Nu niet in stilte.
Ze bidt hardop.
Ze zingt:
Magnificat
Mijn ziel maakt groot de Heer...

Schriftlezing: 1 Samuel 2,1-10

Kees van der Zwaard
1 december 2019